

Imelist saabuvat jõuluaega ja
uute lugemisteni uuel aastal!

VII aastakäik RAKVERE VALLA AJALEHT Detsember 2024 • Nr 12 (84)

Vald kinkis nimelised hõbelusikad

SIIRI SAARMETS
kultuurinõunik

„Beebid tähendavad uue elu ja lootuse algust, toovad endaga kaasa rõõmu, naeru ja imetlust ning tuletavad meile kõigile meelde, kui erilised on väiksed hetked elus. Nende saabumine ei rõõmusta mitte ainult peresid, vaid rikastab kogu meie kogukonda. Iga uus elu annab meile uue põhjuse unistada suurelt ja vaadata helge ootusega tulevikku.

Lusikas, mille meie pisikesed täna saavad, sümboliseerib esimesi samme iseseisvuse suunas. See väike ese, mis paistab lihtne ja argine, omab meie kultuuris sügavat tähendust. See märgib kasvamist, arengut ja uusi algusi. Varsti hakkavad need väikesed käekesed ise lusikat hoidma ja sööma, astudes sellega veel

Pildil lusika saajad peredega.

FOTO: SIIRI SAARMETS

ühhe sammu suureks kasvamise teekonnal.

Vanemad, te olete nende pisikeste eluteele juhatajad ja esimesed õpetajad. Nagu lusikas toidab last, toidab teie armastus ja

hoolitsus nende kasvavat keha ja vaimu. Sellel teekonnal on palju hetki, mis on täis rõõmu ja avastusi, kuid kindlasti ka väljakutseid. Just teie kätes ja südames on jõud ja tar-

kus aidata oma pisikestel kasvada tugevateks ja hoolivateks inimesteks.

Lugupeetud kogukond, me kõik oleme osa nende väikeste inimeste eluteest. Kogukond on midagi palju

enamat kui lihtsalt koht, kus me elame. See on paik, kus me koos unistame, töötame ja loome ühiseid väärtusi. Uued elanikud toovad kaasa värskeid ideid, uut energiat ja võib-

olla ka teistsuguseid kogemusi, mis rikastavad meie ühist elu. On suur rõõm näha, kuidas meie väike, aga südamluk kogukond kasvab ja areneb – iga uus liige on kui uus lugu, mida me kõik koos kirjutame. Toetame ja hoiame üksteist, et iga pere tunneks ennast osana suurest ja hoolivast kogukonnast.

Kallid uued vallakodanikud, me oleme väga uhked, et olete valinud meie valla oma koduks. Me lubame teile, et te pole siin üksik. Meie kogukond toetab teid, olgu selleks väikesemad igapäevased toimetused või suuremad ühised ettevõtmised.“

Nii kõneles abivallavanem Siiri Kohver isadepäeva eel, kui Rakvere vald kinkis oma seitsmeteistkümnemale uuele vallakodanikule nimelised hõbelusikad.

Inspiratsiooniõhtu kutsus arutlema ja kaasa mõtlema

SIIRI KOHVER
abivallavanem

Rakvere vallas toimus 11. novembril valla MTÜde ja kogukondade inspiratsiooniõhtu.

Idealis sooviksime selliseid kohtumisi korraldada vähemalt kord kvartalis. Valla kogukondade inspiratsiooniõhtu eesmärk on tuua kokku kohalikud elanikud, kogukonnaaktivistid, võimalusel ka ettevõtjad ja omavalitsuse esindajad/spetsialistid, et suhelda suhtlust, jagada inspiratsiooni ja leida uusi ideid kohaliku elu edendamiseks. Kohtumiseõhtu keskenduvad koostöövõimalustele, kogukonna probleemide lahendamisele, ühisprojektidele ja tulevikuvisioonidele. Eesmärk on jagada edulugusid ja kogemusi,

mis võiksid motiveerida inimesi rohkem panustama oma kodukoha arengusse. Inspiratsiooniõhtutel püütakse luua sõbralik ja avatud õhkkond, mis julgustab osalejaid oma mõtteid ja unistusi jagama ning inspireerib koostööd.

Kohtumisele on tavaliselt oodatud kõik, kes tunnevad huvi kohaliku kogukonna arengu ja koostöö vastu: kohalikud elanikud, kes tahavad kaasa rääkida ja panustada oma kodukoha paremaks muutumisele,

- kogukonnaaktivistid ja vabatahtlikud, kes tegelevad juba erinevate algatustega ja otsivad uusi ideid või toetajaid,

- mittetulundusühingute ja organisatsioonide esindajad, kes võivad aidata erinevate projektide ja algatustega,

- noored, kes tahavad kaasa lüüa ja pakkuda oma vaatenurka ning energiat,

Rakvere valla ametnikud, kes saavad toetada algatusi ja anda ülevaate valla arenguplaanidest ning võimalustest.

Eesmärk on, et inspiratsiooniõhtu oleks avatud ja kaasav, pakkudes võimalust kohtuda, ideid jagada ja uusi kontakte luua.

Seekordne kohtumiseõhtu koosnes kahest osast – rääkisime kogukonna turvalisusest ning tutvustasime #virupärane brändingut.

Palusime osalejatel kaasa võtta kõik kogukonna ja piirkonna turvalisust puudutavad teemad.

Teemade üle aitasid arutleda piirkonnapolitseerik Heido Tammekand ja MTÜ Eesti Naabrivalve tegevjuht Marek Väljari, kes tegi lisaks ettekande teemal „Kogukonna turvalisuse tagamine MTÜ Eesti Naabrivalve toel“.

Naabrivalve on suunatud piirkondadele, kus

Inspiratsiooniõhtu Sõmerul.

FOTO: SIIRI KOHVER

elanikud soovivad oma naabruskonnas vähendada kogukonna toel kuritegevust. Tegemist on ennetamisstrateegiaga. Oma olemuselt ei keskendu naabrivalve üksiku majapidamise kaitsele, vaid on suunatud kohaliku kogukonna turvalisuse suurendamisele. Õhtu tei-

ses pooles tutvustas Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liidu esindaja Anu Oja #virupärane brändingut (sisu, eesmärk, kasutamise võimalused jne).

Koostöös disainiagentuuriga Velvet valmis 2024. jaanuaris Lääne-Virumaa bränd ja kohaturundusstrateegia, mille missioo-

niks on muuta maakond mitte ainult märgatavaks, vaid ka vastupandamatuks sihtkohaks turistidele, ettevõtjatele ja elanikele. Vaatasime ühiselt üle Rakvere valda tutvustava videoklipi ning tegime tutvust veebilehega www.laaneviru.ee.

Õppusel keskenduti kerksuskeskuse tööle ja toimepidevuse tugevdamisele

JANNE LAINJÄRV
juhiabi

Novembri eelviimasel nädalal toimus ulatuslik mitmepäevane riigikaitseõppus, mille üheks eesmärgiks oli parandada kohaliku omavalitsuse valmisolekut kriisiolukordades. Rakvere vallas osalesid õppusel kriisikomisjoni liikmed ja vallavalitsuse töötajad, samuti mitmed vabatahtlikud ja kogukonna liikmed.

19. november algas kriisikomisjoni hommikuse koosolekuga, mille käigus arutati õppuse üldist plaani ja teostati esimesed sideproovid raadiojaamadele. Seejärel avati õppuse raames Sõmerul kerksuskeskus, mis on kriisideks loodud tugikeskus kohalikele elanikele.

Päeva jooksul jagati osalejad nelja töögruppi – juhtimine, planeerimine, kommunikatsioon ja logistika. Kolm töögruppi lahendasid kaasusi ja mõtlesid läbi erinevaid tegevusi ning vajaminevaid tööriistu, mida tulevikus on vaja paremini ette valmistada. Logistika töögrupp katsetas reaalset generaatorite ühenduste võimekust Sõmeru keskushoones, Sõmeru noortekeskuses ja Ubja külakeskuses.

Mängiti läbi ka teisi olulisi valdkondi, sealhulgas:

- teenuste korraldamine ja koostöövalmiduse testimine,

- kuidas koguda ja jagada infot elektrivarustuse ning side puudumisel,
- sideproovid raadiojaamadega.

Kerksuskeskuse tööga tulid päeva jooksul tutvuma kogukonna esindajad ja Sõmeru põhikooli 9. klassi õpilased. Vallavanem Mairo Nõlvak tutvustas huvilistele õppuse käiku, kerksuskeskuse rolli kriisi ajal ja selgitas toimepidevuse tagamise olulisi aspekte, sealhulgas iga pere valmisolekut, info liikumise tähtsust kogukonna siseselt ja omavalitsuse teenuse kättesaadavust kriisiolukorras. Päeva teises pooles anti tagasisidet grupiaruteludele.

Vallavanem sõnas, et kriisideks valmistumine on ühiselt jagatud vastutus ning aktiivne osalemine sellistel õppustel aitab tugevdada kogukonna turvalisust ja ühtsust.

„Kerksuskeskus on kogukonna jaoks kriisiolukordades oluline tugi, pakudes turvalist keskkonda ja elutähtsaid teenuseid,“ rõhutas Nõlvak. „Õppused nagu see, annavad meile võimaluse oma valmisolekut testida ja vajadusel täiustada, et olla valmis reageerima igas olukorras. Oleme tänulikud kõigile, kes panustavad sellesse olulisse ettevõtmisesse, sest koostöö ja üksteise toetamine on kriiside lahendamisel võtmetähtsusega.“

FOTO: JANNE LAINJÄRV

Rakvere Valla Sõnumid

RAKVERE VALLAVALITSUS
Kooli 2, SÕMERU Lääne-Virumaa
Tel 5300 7650
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane
tel 517 5262
Materjale saab saata iga kuu
20. kuupäevaks
rakverevald@rakverevald.ee
leht internetis:
www.rakverevald.ee

Kõik ajalehes Rakvere Valla Sõnumid avaldatud artiklid, fotod jm materjal, on autoriõiguste seadusega kaitstud. Nende avaldamine ilma toimetuse nõusolekuta on keelatud. Artikleid tsiteerides või refereerides tuleb alati säilitada viide algallikale ja autorile.

Kohalike tagasiside aitab kujundada Haljala-Kukruse vahelise uue maanteelõigu trassikoridori alternatiive

Septembris toimus Haljala-Kukruse vahelise maanteelõigu esialgsete trassikoridori alternatiivide tutvustamiseks ja tagasiside kogumiseks neli avalikku koosolekut, mis pakkusid trassilahenduse täpsustamiseks väärtuslikku teavet.

Riigi eriplaneeringu projektijuht Anne Martini sõnul aitasid kohtumised paremini mõista inimeste hoiakuid. „Soovime planeerimisel arvestada ka kohalike elanike huvidega. Nende põhjalikud teadmised piirkonna elust ja olust aitavad märgata uudseid võimalusi, et leida parim lahendus,“ ütles ta. Martin lisas, et kuivõrd riiklikud eriplaneeringud võivad mõjutada piirkonna elanike harjumuspärast elukorraldust, on kohalike probleemkohtade esiletoomine teravlikuma plaani loomiseks eriti oluline.

Avalikel koosolekutel osalenud inimeste hoiak uue maantee suhtes oli valdavalt positiivne. Kohalike toetatav suhtumist peegeldab ka hiljuti valminud Norstati uuring, millest selgus, et Haljala-Kukruse vahelisse uude maanteelõiku suhtub positiivselt 81% Ida-Virumaa ja 84% Lääne-Virumaa inimestest. Poolehoidu projekti suhtes kinnitasid ka septembris ja oktoobris toimunud piirkondlikud fookusgrupi vest-

lused kogukonna esindajate ning ettevõtjatega, kus toodi uue maanteelõigu peamiste väärtustena välja ohutuma ja kiirema liiklemise võimaluse. „Erinevates formaatides kogutud tagasiside kohalikelt on väga oluline, sest aitab esialgseid trassialternatiive täpsustada. Samuti esitati ettepanekuid täiendavate alternatiivide visandamiseks. Lõpuks on tähtis, et valmiv trassilahendus vastaks nii kohalikele kui ka riiklikele huvidele,“ ütles Martin.

Nii avalikel koosolekutel kui ka fookusgrupi vestlustes kerkis esile mitmeid küsimusi. Peamiselt puudutasid need trassikoridori alternatiividel või nende vahetus läheduses elavaid inimesi ja asuvaid elamu. Samuti tunti huvi keskkonnaas-

pektide üle ja uuriti, millist mõju avaldab uus maanteelõik põllumajandussektoris tegutsevatele ettevõtetele, kelle põllumaadele on mitmed alternatiivid elamute vältimiseks kavandatud ja kelle rasketehnika tänasel põhitrassil pidevalt liigub ning seda ületab. „Esialgsete trassikoridori alternatiivide tutvustamine on üks samm pikas protsessis ja soovime, et inimesed saaksid kogu eriplaneeringu koostamise vältel enda küsimustele võimalikult täpsed vastused. Kohtumised näitasid, milliste teemade selgitamisele peame tulevikus veel rohkem tähelepanu pöörama,“ märkis Martin.

Kohalike elanike aktiivne osavõtt avalikest koosolekust annab märku inimeste

soovist rääkida kaasa nende kodukohta mõjutavatel teemadel. Teisalt pakub iga esitatud küsimus, arvamus ja ettepanek võimalust projekti järgnevaid samme võimalikult tõhusalt planeerida. „Konstruktiivne tagasiside on võtmetähtsusega, et tagada tasakaalustatud lahendused ja kõiki osapooli arvestav protsess. Täname kõiki osalejaid väärtusliku panuse eest,“ ütles Martin. Ta lisas, et saadud tagasiside põhjal tehtud muudatustest trassialternatiivides on uuesti plaanis teavitada ka maaomanikke. Sealt edasi on praeguse ajakava kohaselt järgmine suurem etapp 2025. aasta teises pooles, mil eeldatavasti saab tutvustada mõjude hindamise tulemusi.

Osad riigilõivud muutuvad uuest aastast

Siseministeerium palub inimestel tähelepanu pöörata, et uuest aastast tõuseb hulk ministeeriumi valitsemisala riigilõive, mis muu hulgas puudutavad perekonnaseisutoiminguid ja isikut tõendavaid dokumente.

Nii näiteks tõuseb riigilõiv abiellumise puhul 70 eurole (praegu 30) ja lahutuse puhul 90 eurole (50). Nimemuutmise taotluse läbivaatamise puhul tuleb lõivu tasuda 150 eurot (100). Eraldi lõiv on eesnime ja perekonnanime muutmise eest.

Rahvastikuregistris olevate andmete väljavõtte ja perekonnasündmuse tõendi eest tuleb senisega võrreldes tasuda kahekordne riigilõiv. Näiteks eestikeelse väljavõtte ja tõendi riigilõiv tõuseb 20 eurole (praegu 10). Samas juhul, kui digitaalses asjaajamises kasutatav digitempliga kinnitatud rahvastikuregistri väljavõtte või tõend tellitakse e-teenust kasutades veebilehel rahvastikuregister.ee, ei väljasta seda ametnik, vaid automaat, ning 20 euro

asemel tuleb tasuda ainult 5 eurot.

Muutuvad ka isikut tõendavate dokumentide riigilõivude määrad. Isikutunnistuse riigilõiv tõuseb 45 euro peale (seni 30). Kui on vaja taotleda isikutunnistust kiirkorras, siis selle riigilõiv tõuseb 250 euro peale senise 45 asemel.

Muutuvad ka välismaalaste staatuse menetlustega seotud riigilõivud. Näiteks töötamiseks elamisloa taotlemise eest tuleks hakata 96 euro asemel tasuma 250 eurot. Kehtivad riigilõivumäärad on madalamad kui meie naaberriikidel, kuid nüüd astuvad sammu neile lähemale.

Jätkuvalt on aga soodsam taotleda isikutõendavaid dokumente iseteeninduskeskkonnas. Lisaks laieneb dokumentide riigilõivu soodustus kuni inimese täisealiseks saamiseni, kui praegu on see ea piir 15 aasta peal.

Esmase relvaloa ja soetamisloa lõiv tõuseb järgmisest aastast 60 euron ja relvaloa kehtivuse pikendamine 30 euron. Relvaeksami soori-

Isikutunnistuse kiirkorras taotlemine loetakse mugavusteenuseks ja selle eest tuleb järgmisel aasta tasuda 250 eurot.

tamise eest tuleb aga uuest aastast tasuda 90 eurot ja täiendava laskekatse eest 75 eurot.

Siin toodu on valik, täpselt soovime aasta lõpu poole uurida vastavate ametkondade kodulehekülgedelt.

Riigilõivumäärad tõusevad vastavalt toimingute tegelikele kuludele, et katta vähemalt toimingute tegemise seotud otsesed ja teatud ulatuses ka kaudsed kulud. Näiteks enamik relvaomast puudutavatest riigilõivumääradest on püsinud samal tasemel 2015. aastast.

Kodakondsuse saamise, taastamise ja kodakondsusest vabastamise taotluste läbivaatamise eest kehtestatud riigilõivude määrasid ei ole muudetud, vaid eurole üleminekul konverteeriti need eurodesse ning hiljem ümardati. Paljud rahvastiku toimingute riigilõivumäärad on kehtinud muutumatuna alates 2016. aastast.

Kiirkorras isikutunnistuse taotlemiseks tuleb tootmisprotsess ümber seadistada, mis mõjutab tavakorras taotletud dokumentide tootmist ja tegemist on siult mugavusteenusega.

XVIII Lääne-Virumaa näitemängupäev Sõmerul

SIIRI SAARMETS
kultuurinõunik

16. novembril toimus Sõmeru keskusehoones XVIII Lääne-Virumaa näitemängupäev. Võistlustule astus viis harrastusteatritruppi. Oli nii lõbusamaid kui mõtlemapanevamaid tükke. Žüriis olid Kristiina Omer Harrastusteatrite Liidust, Kaido Veski Viru-Nigula valla Niiduveere õpipaigast, Jaune Kimmel Rakvere Teatrist ja Urmas Lennuk Rakvere Teatri lavastaja ja Sõmeru näitetrupi juhendaja. Päeva juhtis Margo Mitt. Žürii arvates oli selle aasta parim lavastus Tapa Valla Rahvateatri etendus „Pragmaatikud“, mis on Stanislaw Ignacy Witkiewiczi teine täiskasvanuna kirjutatud näidend. Lisaks oli see tema esimene trükk pääsenud näitemäng. Kirjutatud aastal 1919, kannab see sügavat oma aja pitserit. Vene revolutsiooni käest pääsenuna on ta näidendis käsitletud vana maailma kokkuvarisemise traagikat, aga ka uue otsingute õhinat. Kus on reaalsus, kuidas pääseda tülga-tavast igapäevast, kuhu põgeneda – kunsti, unenäku, narkomaaniasse, mürki?

Parimaks lavastajaks valiti Tiit Alte, kes oli võistlustules kahe näitetrupiga. Peale TaVaRa juhendas ta ka Karakterit, kes esitas katkendi lavastusest „Kopranahkne kasukas“. Parima naisnäitleja tiitli pälvis Sirje Sihver, Roela rahvamaja näitetrupist Kartoffel, Milda rolli eest Janno Puuseppa näidendis „Asemikud“. Parimaks meesnäitlejaks tunnustati Andreas Haunmann Plasfodor Mimecki rolli eest etenduses „Pragmaatikud“ TaVaRa näitetrupist. Eripreemiaid andis žürii välja kaks: esimene läks Alina Klimovale Šaša rolli eest etenduses „Jaam“ (näitetrupp Jabloko) ja teine Ille Limbergile proua Wolfi rolli eest etenduses „Kopranahkne kasukas“ (Karakterit näitetrupp).

Suur aitäh osalejatele näitemängupisiku edasikandmise ja edasiandmise eest. Suur kummardus Sõmeru näitetrupile päeva korraldamise eest ja tänu publikule, keda oli

Parim naisnäitleja Sirje Sihver Milda rollis etenduses „Asemikud“.

FOTOD: SIIRI SAARMETS

Parim juhendaja Tiit Alte.

Trepil istub eripreemia laureaat Alina Klimova Šaša rollis etendusest „Jaam“.

Parim meesnäitleja Andreas Haunmann Plasfodor Mimecki rollis etenduses „Pragmaatikud“.

nii rohkearvuliselt harrastusnäitlejatele kaasa elama tulnud. Täname ka kõiki XVIII Lääne-Virumaa näitemängupäeva toetajaid: Eesti Kultuurkapital, Lääne-Viru Omavalitsuste Liit, Rakvere vald, JK Catering, MTÜ Aiakultuurikeskus, Uhtna Ulukitooted, OÜ Punavalge Roos, Kaukaasia Šašlõkk, Lapirõõm OÜ, Rikstone Ehitus, RustiRiders ja AS Pihlaka.

Eripreemia laureaat Ille Limberg paremal proua Wolfi rollis.

Parim lavastus „Pragmaatikud“ TaVaRa esituses.

FOTOD: VIRGE ONG

Sõmeru põhikooli õpilaste õpiränne Tšehhi

Sõmeru kooli on tunnustatud Erasmus+ akrediteeringuga aastateks 2024-2027. Üheks projekti eesmärgiks on tõsta õpilaste eneseväljenduskust, arendada suhtlemisjulgust ja ettevõtlikkust ning edendada loovust ja tegutsemishimu. Esimene õpiränne viis kümme Sõmeru kooli õpilast Tšehhi Velké Opatovice linna, kus ootasid väga toredad vastuvõtavad pered ja õpetajad. Tšehhi kooliõpetajad korraldasid erinevaid töötubasid ja meie õpilased said proovida ühe tegevusena programmeerimist, mis andis võimaluse oma loovust ja algatusvõimet proovile panna.

Õpilased jagasid toimunud õpirändest väga positiivset tagasisidet. Karoli mäletab, et tšehhi keeles tervitatakse sõnaga „ahoj“ ja teda rõõmustas kui sõbralikud ja avatud olid tšehhid. Steni arvates oli kõik Tšehhis väga hea. Eva-Mia leidis sealt endale kirjasõbra ning Katriin jäi rahule reisil saadud uute sõpradega ning erilist muljet avaldasid talle Moraavia karsti koopad. Rasmus nautis aega oma vastuvõtuperes ja imetles samuti mägist maastikku. Ka Aaronile meeldis sealne sõbralik pere, kelle seltsis tundis ta ennast väga koduselt. Koolitoit oleks võinud tema sõnul pisut parem olla ning ta ootab, millal Tšehhi õpilased meie kooli külastavad. Lisanna õppis Tšehhis olles paremini inglise keeles suhtlema ja sai võõras keskkonnas orienteerumise kogemuse. Mariette nautis kogu reisi ning toredat ja lõbusat seltskonda. Kennerile avaldas muljet sealse kooli asukoht mäe otsas ning selle uuenduslik õpikeskkond. Rometi arvates ületas reis tema ootusi ning ta tundis, et seal oldud aeg möödus liiga kiiresti.

Järgmise aasta kevadel on Sõmeru põhikooli kord olla vastuvõtja, kui Velké Opatovice kooli õpilased ja õpetajad tulevad Eestisse. Kohtumine annab võimaluse tutvustada külalistele meie kultuuri ja haridussüsteemi. Projekt on kaasrahastatud Euroopa Liidu poolt ning on Sõmeru kooli jaoks oluline, sest annab õpilastele ja õpetajatele võimaluse avardada oma silmaringi, rahvusvahelist suhtlemisuskust ja kultuurilist mõistmist.

GERLI EINALA

Mälestuskivi avamine Virumaa kuulsamale metsavennale Ruuben Lamburile

Toetajate kaasabil paigaldati meie hulgast lahkunud sõjaliste teenetega vabadusvõitleja ja Riigivapi teenetemärgi kavaleri RUUBEN LAMBURI (13.11.1925 – 16.05.2024) kalmule Tõrma kalmistul kalmutähis.

16. novembril kogunesid Eesti Endiste Metsavendade Liidu juhi Heiki Magnuse kutsel Tõrma kalmistule, Ruuben Lamburi viimsesse puhkepaika, tema omaksed, aatekaaslased ja Eestimaa viimast metsavenda austavad inimesed, et avada pidulikult tema austuseks hauaplatsile püstitatud mälestuskivi.

Kohal oli liputoimkond Eesti Vabariigi Riigilipuga.

Päeva juht oli näitleja ja kaitseväelane, kapten Raivo E. Tamm. Kõlas Eesti Vabariigi hümn ja seejärel õnnistas mälestuskivi Viru praostkonna praost, Kaitseliidu Viru maleva kaplan Tauno Toompuu. Ruuben Lamburi mälestuseks kõneles Suurbritannia suursaadik Eestis Allen Ross. Muusikat tegid sündmusel erinavate ansamblite muusikud Ilmar Kaldi juhtimisel. Kokkutulnute nimel asetati kalmutähise ette ühispärg, lilled ja küünlad.

Mälestuspäeva jäädvustas Aare Hindremäe võttegrupp. Tehti pilte gruppide kaupa ja lõpetuseks tehti ka ühispilt.

Pärast mälestusteenistuse lõppu Tõrma kalmistul koguneti autodesse ja asuti teele Avispea poole, endisesse Võnnusvere külla, Liivaoja tallu, kus Ruuben Lamburi tütar Meret Oja koos abikaasa Rauliga olid katnud piduliku lauakutsutud külalistele.

Liivaoja talu külalistetoas võtsid meid vastu lahke perenaine Meret ja peremees Raul Oja. Nemad on endisest Liiva talust rajanud igati kaasagse, samas talukultuuri kajastava külaliste vastuvõtu maja. Siin korraldatakse isegi teatrietendusi ja muid külas toimuvaid üritusi.

Vastuvõtusaalis oli kaetud laud kuuma mulgipudrugaga ja oli lauake ka külmarohuga. Pärast kehakinnitust esines külalistele muusikute kooslus omal ajal rahva hulgas laialt levinud ning armastatud lauludega. Need laulud panevad praegugi kuulajatel hingekeeled helisema ja mõjuvad südantsoojendavalt.

Kontsert oli fantastiline ja kuulajate aplaus ei tahtnud pärast lõpulugu raugeda. See oli igati sü-

EV lipuga v-ltn Vambola Tamberg, lesk Leida Lambur ja omaksed pereliikmetega mälestuskivi juures.

FOTOD: AARE HINDREMÄE

dantsoojendav, erutav ja isamaalisi tundeid sütitav kontsert. Suur tänu muusikutele ning Tapa Muusika- ja Kunstikooli direktorile Ilmar Kaldile.

Pärast kontserti tutvustas Heiki Magnus päeva sisulist ettevalmistamist, avaldas tänu kaasaitajatele ja korraldajatele, Liivaoja talu pererahvale ning andis üle EEML poolsed tunnustused. Heiki Magnus nimetas, et tänase päeva kordaminek on ühise töö tulemus, sest Ruuben Lamburi mälestuskivi ja

hauaplatsi korrastamiseks tegid annetuse 62 Ruuben Lamburi elutööd hinnanud isikut ja NKK Viru Ringkonna Väike-Maarja Jaoskond, Saaremaa Vabadusvõitlejate Ühing, MEMENTO Rakvere Ühing, Eesti Endiste Poliitvangide Liit ja Eesti Endiste Metsavendade Liit. Heiki Magnus andis üle ka Eesti Endiste Metsavendade Liidu teenetemedali Raivo E. Tammele ja toetajate nimedega raamitud tänukaardi Meret Ojale.

Kapten Raivo E. Tamm ütles oma lõpukõnes:

„Nüüd, kui on lahkunud Eesti viimane metsavend

Aitäh teile kõigile!
TIIT UUS

Jaanus Põlder, Ilmar Kald ansamblist Untsakad, Tanel Sakrits MandoTriost ja Mandoterrorist ning Sander Rosenberg Tapa Linna mandoliiniorkestrist.

FOTO: TIIT UUS

Ruuben Lamburi elutee lühikokkuvõte

Ruuben Lamburi elu on kui Eesti rahva ajalugu. Saatus oli talle määratud elutee, mis täis katsumusi, mida tavainimesel ei juhtu. Ruuben Lambur oli mees, kes armastas oma isamaad ja armastas elu. Saatus määras talle siiski usumatult karmi elutee.

Ruuben kasvas rahvusliku meeleolus. Tema isa osales Vabadussõjas, oli Isamaaliidu osakonna juhatuse liige, vend oli kaitseliitlane, teine vend sõjaväelane Tartus, Ruuben koos kolmanda vennaga noorkotkas. Noorsand andis vande „Jääd truuks Isamaale!“ Pärast noorkotkaste tegevuse keelustamist oli nende salga juht Ori Part õelnud, et ärgu noored vannet unustagu. See lubadus jäi Ruubenit kogu eluks saatma.

1941 muutus riigikord Eestis. Juulikuus tuldi Ruubeni koju perepead arreteerima. „Isa hüppas läbi akna rukkisse. Maja pöörati segamini, otsiti Ruubenit ja isa Aleksanderit. Emale ja õele öeldi, et kui isa tagasi tuleb, siis tuleb tal minna Tudulinna staapi – muidu viiakse pere ära. Isa loomulikult ei läinud. Ruubeni kaks venda mõrvati kommunistide poolt, ta võttis vendade relvad ja läks isaga koos metsa.“

Ruuben oli siis 16-aastane. Metsad olid paksult täis kaitseliitlasi, Eesti sõjaväe ohvitseri, mobilisatsiooni eest põgenenuid. Hävituspatallid taganesid, rüüstasid majapidamisi, tapsid. Kui sakslased olid Punaarmee välja ajanud, tuldi metsadest tagasi kodudesse igapäevaelu edasi elama. „Ega inimestel enam maakirves tõusnud, et uudismaad teha,“ rääkis Ruuben pettumusest, mida sõda inimeste hinge jättis. Neli aastat toitis maa rahvast, sellest jätkus ka Saksa valitsusele maksude tasumiseks. „Nälga ei surnud keegi. Kui maal midagi oli puudu, sai seda linna-inimestega vahetada – petrooli, tikku või soola.“

„Kahjuks 1944, kui venelased tagasi tulid, olukord muutus, Johan Pitka tuli sama aasta aprillil tagasi kodumaale ja sai augustis Saksa Julgeolekupolitsei loal eriuksuse moodustamiseks, mis sai nimeks Löögrühm Admiral Pitka. Ka Ruuben vastas üleskutsele ja läks Narva rindele Krivasoosse. Ruuben meenutab: „Katsin taandumist. Avinurme poolt tulid Vene tankid Tudulinna peale – need said tagasi löödud. Aga Oonurmes jäin väeosast maha, jalas oli killuhaav ja jalg läks paiste.“ Järgmisel päeval toimus verine lahing Porkunis ja ilmselt oleks haavatud Ruubeni lugu seal ka lõpu leidnud. Kahuritorud polnud jõudnud veel jahtuda, kui NKVD käsilased külsid paistamas, inimesi arreteerimas ja hukkamas. Kooli- ja rahvamajadest said staabid, kus koostati rahvavaenlaste nimekirju ja inimesi piinati. Jõulude ja aastavahetuse vahel arreteeriti ka Ruuben.

Vangide ümberveol raudteevagunites õnnestus Ruubenil põgeneda. 1944/1945 aasta talve veetis Ruuben metsas enamasti üksinda. Ajaloolase Evald Laasi andmetel oli metsades arreteerimiste ja hukkamiste ees varjul üle 30 000 inimese. „Ega ainult 30 000 olnud metsas. Neil olid küldes perekonnad ja talud. Neid võis kokku 300 000 olla, pea kogu maarahvas. Välja arvatud need, kes läksid võõrvõimult toetust küsima.“

Eestlastele on mets püha varjupaik. Ruubeni jaoks oli mets koduks seitse aastat. Ta meenutab: „Üle 10 000 mehe ja naise langes metsas. KGB arhiividest mine võta välja, kes on langenud. KUI PALJU mehi langes... omad mehed matsid nad metsa. Hiljem said need matjadki surma ja keegi ei tea, kuhu keegi maetud on.“

1947. aasta juunis otsustas ta kodukülla naasta. Ruuben meenutab: „Relvastatud mehed tulid meile vastu ja avasid tule.“ Ruuben hüüdis sõbrale, et too jookseks maja taha metsa, kuni ta mehi tulistamisega kinni peab. „Hakkasin kasseti vahetama, kui käis tugev mats vastu nägu. Kukkusin maha, kuid mõistust ei kaotanud. Ajasin ennast püsti. Jooksin, kukkusin, ajasin end uuesti püsti, kukkusin ja komberdasin metsa.“ Viimasena mäletas Ruuben seda, kuidas ta oli metsa jõudnud. Sinna julgeolekumehed järele ei tulnud, sest seal oli ka nende jaoks ohtlik. Ruuben ärkas kümme tundi hiljem oma vereloigus, verekaotusest jõuetu. Kuul oli sisenenud vasaku silma alt ja väljunud kuklast. Silm oli kinni paistetunud, veri immitses kuklast. Ruuben püüdis haava ettevaatlikult kinni siduda, iga kiiremat liigutust saatmas valusööst kuklast kandadeni. Ruuben puhkas ja astus edasi, järgmise päeva päike juba loojumas. Ta jõudis Salupere talu juurde ja nägi tuttavat memme seal talitamas. Memm lõi käed põskedele ja ütles: „Oh jumal küll!“ ning võttis haavatu oma hoolde.

Õnneks tänu tugevale organismile ja elujõule ta taastus haavatest. Kuid Ruubeni katsumused polnud veel lõppenud. Mustvee külje all ühes maja, mis oli kokkulepitud kohtumiskoht, ta reedeti ning arreteeriti uuesti.

Ruuben meenutab: „Arreteerimine tähendas minu ühe elujärgu lõppu. Põgenemiste, võitluste, tapmist, vaeva, hirmude lõppu. Mingisugune kergendus oli. Nüüd on lõpp, kõige taustal tekkis kergendus. Aga ma ei teadnud, mis mind veel ees ootab. Aimasin küll, aga et nii hull on – seda ei teadnud.“

Ruubenile määrati karistuseks 25 aastat vangilaagrit ja viis aastat asumisel. Laagri kord oli jöhker ja vägivaldne, eesmärgiks igasuguse inimlikkuse ja väärikuse hävitamine. „See tehti kohe selgeks, et sa ei ole inimene. Sa ei TOHIGI olla inimene. See võttis

igasuguse võimaluse vastu hakata. Kui mõni lurjus sind maha löi, see ei tähendanud midagi!“

Pärast Stalini surma 1953 hakkas jää siiski liikuma ja Ruuben saadeti Mordva 11. laagrisse. „Tulime kaugelt põhjast lõunasse. Kliimavahetus oli tohutu. Kui ma vagunist välja tulin, siis ma ei kõneldinud, vaid hõljusin, olin lendu minemas.“

Juba Vorkuta laagri lõpuaastail tekkis mehe ellu oluline päikesekiir. Ruuben meenutab: „Sain ühe tütarlapse aadressi, kelle nimeks oli Leida. Kirjutasin Leidale esimesena. Ega ma armastusejoru hakanud ajama, rääkisin oma olukorrast ja oli huvitav vabaduses olevate inimestega kontaktis olla.“ Vorkutas võis pärast esimesi vaikuseaastaid saata kaks kirja aastas, Mordvas juba viis.

Ruuben vabastati 28. mail 1965. aastal, märkega passis, et Eestis ega mujal NSVLi keelutsoonides mees elama asuda ei tohi. Kokku oli Ruuben viibinud vangilaagris 18 aastat. Ta sai sõidupileti Petserini, kus peatust tegema ei hakanud – keelust hoolimata sõitis otse Tallinna edasi! Ruuben võttis Tallinnas pärast pikka vaikimist telefonikõne Vao sovhoosi, sõnum Leidale. „Ütlesin, et olen Tallinnas, tule siia!“ Naisel oli tekkinud peigmees ja pulmapäev kokku lepitud, kuid vana arm ei roostetanud. Naine jättis teed ja tegemised sinnapaika ning tormas Kiltsi rongijaama. Seal peatas teda veel austaja kinni, et avaldada oma tundeid, aga sajandi armastusloo vastu ei saanud enam keegi. Napilt rongile jõudes, sõitis Leida Tallinna.

Ruuben on meenutanud: „Mina ootasin jaamas perrooni peal ... Tal oli punaste mummudega kleit ... Ta tuli ... jaa,“ jääb mees unistavalt vaikseks. „Leida ootas mind kaheksa aastat. Ma ei tea, kas olin seda väärt.“

Leida ja Ruuben elasid koos peaaegu 60 imelist aastat, neil on kaks tütar, lapselapsed ja lapselapselapsedki juba ning tuleb tunnistada küll, et kõik oli õige ja sellele järgnes erakordselt kaunis elu.

See on nii imeline elulugu, et kui seda faktiliselt tõestatud poleks, ei usuks seda keegi. Selles peitub valu, ääretu ebaõiglus, aga ka elujanu, õnn, armastus ja truudus, mis on ühtlasi ka inimlikkuse algtõed ning elu põhiväärtused.

Ruuben Lambur elas kõrge vanuseni ja lahkus meie hulgast 16. mail käesoleval aastal, olles 98 aastane.

Rohkem andmeid Ruuben Lamburi eluloost leiab ajakirjast Kultuur ja Elu nr 4/2022 ja nr 1/2023

Koostas Tiit Uus

MTÜ Päide Motoklubi korraldas motohuviliste perepäeva

SIIRI KOHVER
abivallavanem

3. novembril toimus Päide külas MTÜ Päide Motoklubi korraldatud perepäev. Ilm osalejaid ei hõlitanud - taevast langes nii lund kui rahet, sadas vihma ja paistis päike - kuid korraldajaid ja kohaletulnuid see ei heidutanud. MTÜ Päide Motoklubi loodi alles suvel, sest tundus, et nii on vanematel lihtsam toetada laste motohuvi. Motorada valmis tublide vanemate ja toetajate koostööna. Päide külas on väga palju motohuvilisi lapsi, laste ATVsid on paarikümne ringis ja 80 protsenti sõitjatest on hoopiski tüdrukud. Pere-

FOTO: MTÜ PÄIDE MOTOKLUBI

päeval lustisid tüdrukud ja poisid rajal nii kahe kui neljarattalistega. Kohapeal sai lasta teha näomaalin-

guid, lastele jagas tarkust Punane Rist, avatud oli heategevuslik kohvik rik-

kalike soolaste ja magusate hõrgutistega. Motopäevalt ei puudunud ka suured staarid – üritusele oli kutsutud Lars Landman,

FOTO: MTÜ PÄIDE MOTOKLUBI

kes on 2023. aasta Eesti meister laste ATV-klassis. Hallivõitu ilmaga perepäevale lisasid vürtsi põnevad

kostüümid ja väliala kaunistavad dekoratsioonid. Lusti, rõõmu ja motomüra jagus terveks päevaks.

FOTOD: SIIRI KOHVER

Pereõhtu ehk uudishimu Uhtna moodi

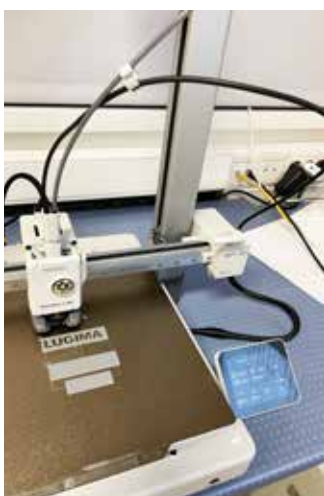
MIRJAM HÖBEMÄGI
Uhtna kooli noortejuht

“Uudishimu on tarkuse salavõti – iga küsimus avab ukse uude maailma. 17. novembril toimub taas uudishimu päev ja igaüks on oodatud selles kaasa lööma.

Uudishimu päev on Vabariigi Presidendi algatus, mida tähistati esimest korda 2022. aasta 17. novembril. Selle eesmärk on väärtustada uudishimu kui elukestva õppimise alust ning innustada tegevusi, mis inspireerivad igas vanuses inimesi silmaringi avardama ja uusi teadmisi ning oskusi omandama. Iga inimene saab sel päeval pöörata erilist tähelepanu oma teadmiste ja oskuste täiendamisele, õppida midagi täiesti uut või tavapärasest teistsugust.

Uudishimu päev tuleb meelde, kui oluline on säilitada lapsemeelne avastamisrõõm ja soov pidevalt õppida. See päev aitab kasvatada hariduse ja teaduse väärtustamist ning innustab kõiki süvenema maailma mitmekesisusse ja keerukusse.”

Sellisel kõlab president Alar Karise poolt välja käidud ettevõtmise selgitus internetileheküljel leitavas pressiteates. Sellest lähtuti ka Uhtna koolis toimunud 11. novembri praktiliste töötubadega pereõhtul, kus pered said proovile panna enda kokandusoskusi, valmistades ühes töötoas salatit, võileibu ja muffineid. Veel meisterdati käsitööõpetajaga võlurulli, tööõpetuse õpetajaga nahast võtmehoidjaid. Uurida sai oma pere lugu erinevatest andmebaasidest, 3D printeriga disainida ja printida endale enda nimega võtmehoidja ja illusioonide töötoas panna proovile enda teadmised füüsikast ja keemiast.

FOTOD: MIRJAM HÖBEMÄGI

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium uurib elanike rahulolu oma omavalitsuse teenustega

Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi tellimisel teeb Kantar Emor novembrist kuni jaanuarini küsitluse selgitamiseks välja Eesti elanike rahulolu kohalike omavalitsuste avalike teenuste ja elukeskkonnaga. Küsitlus aitab ministeeriumil hinnata olemasolevat olukorda ning liikuda eesmärgi poole, et vajalikud avalikud teenused oleksid kvaliteetselt kättesaadavad kõikjal Eestis.

Küsitlus viiakse läbi 16-aastaste ning vanemate Eesti elanike seas ning sellega soovitakse saada ülevaade Eesti elanike rahulolust oma kohaliku omavalitsuse avalike teenuste ja elukeskkonnaga. Uuringu kutse saab üle 91 000 inimese. Valimisse sattunud inimestele saadetakse e-kirjaga kutse küsitluses osalemiseks veebikeskkonnas.

Regionaal- ja põllumajandusminister Piret Hartman kutsub kõiki kutse saajaid kindlasti küsitlusele vastama. „Uuring annab elanikele võimaluse hinnata oma rahulolu kohaliku elu ja omavalitsusjuhtide tegevusega. Inimeste tagasiside on meie jaoks oluline regionaalpoliitika kujundamisel ning edasiste lahenduste, sealhulgas võimalike toetuste väljatöötamisel. Meie eesmärk on, et rohkem inimesi elaks maapiirkondades, väljaspool suuremaid tömbekeskusi. Selleks on oluline tagada kvaliteetseid teenuseid kõikjal Eestis,” selgitas Hartman.

Elanikkonnarühmades, kus vastamisaktiivsus interneti teel jääb planeeritust madalamaks, kogutakse puuduolevad ankeedid telefoniküsitlusega, mis viiakse läbi detsembri- ja jaanuarikuu jooksul. Küsitlust jätkatakse seni, kuni soovitud valimi suurus (9130 vastajat) on saavutatud.

Uuringu valim on moodustatud juhuvalikuga rahvastiku registri andmetest. Lisainfo ja detailid küsitluse kohta Kantar Emori kodulehel.

Küsitluse tulemused kohalike omavalitsuste kaupa avaldatakse 2025. aasta esimeses pooles portaalis minuomavalitsus.ee. Uuringut korraldab regulaarselt iga kahe aasta tagant ning varem on samalaadset küsitlust läbi viidud 2020. ja 2022. aastal.

RISTO KALJUSTE,
regionaal- ja põllumajandusministeeriumi
avalike suhete osakonna nõunik

Lasteaed on koht, kus iga laps saab kasvada, avastada ja unistada ...

Rakvere valla lasteaed Pääsusilma tegemised

55 aastat rõõmu ja kasvamist Veltsis

TIIA PIKKER

Rakvere valla lasteaed
Pääsusilm õppealajuhataja

Sünnipäevakaardi joonistamine.

FOTO: M. GREEK

Sel sügisel tähistas Veltsi lasteaed oma 55. sünnipäeva, olles juba üle poole sajandi pakkunud rõõmu, haridust ja turvalist keskkonda väikestele avastajatele.

Alates sellest sügisest oleme üks osa Rakvere valla Pääsusilm lasteaiast. Meie maja on väike, aga hubane ning tegutseme siin nagu üks ühine sõbralik pere. Kasvatame kartuleid, porgandeid ja maitserohelist ning oma peenardele lilletaimi. Sügisel grillime kõõgilju ja valmistame õunamahla. Looduses viibimine on meie argipäeva loomulik osa - käime matkadel ja leiame rõõmu igast aastaajast. Tähistame rahvakalendri tähtpäevi ja kui on põhjust pidutsemiseks, kõlab meie enda maja laul „Lasteaed lastel on hinnas ...“, mille sõnad on kirjutanud õpetaja Anne.

Uhtna õppekohas toimus sellel aastal mardipäeva tähistamine ja mardirõõmu jagamine pereõhtuna

Mardiõhtu Uhtnas.

FOTO: E. METSMAAKER

Lapsed ja õpetajad olid maskeeritud ehtsateks mardisantideks, kandes kostüüme, mis peegeldasid vanarahva kombestikku.

Üritus algas mardipäeva laulude ja tantsudega, mida väikesed marisandid esitasid. Traditsiooniliste etteastetega töid lapsed ellu muistseid kombeid ja tuletasid meelde mardipäeva tähendust, kaasates ka lapsevanemaid. Pärast esinemist jagasid külalised mardisantidele mardianne, järgides vanarahva tavasid ja toetades laste soovi traditsioonidest osa saada.

Täname südamest kõiki lapsevanemaid ja pereliikmeid, kes tulid mardisantidele kaasa elama ja andide jagamisega toetasid lasteaia tegevusi.

30. oktoobril toimus Sõmerul pereõhtu koos Kaitseliiduga

Pakuti põnevaid elamusi, praktilist õpet ning mõnusat koosolemist. Õhtu säravaimad staarid olid Kaitseliidu erinevad masinad, mida lastel oli võimalus lähemalt uurida ja nende peale ronida. Erilise panuse andsid sündmusele naiskodukaitsjad,

kes rääkisid lastele ja lapsevanematele oma rollist kogukonna turvalisuse ja valmisoleku tagamisel ning demonstreerisid praktilisi tegevusi, tutvustasid varustust ning jagasid põnevaid lugusid oma kogemustest. Suurt elevust tekitasid lastes relvad ja nende tutvustamine. Kaitseliidu liikmed selgitasid, kuidas relvi käsitseda, rõhutades ohutuse tähtsust. Loomulikult käis kõige selle juurde ka nägude maskeerimine. Laste üks suur lemmik oli takistusraja läbimine. Peresid kostitati sooja tee ja küpsistega.

Suur tänu kogu lasteaia poolt Kaitseliidule.

Pereõhtu Kaitseliiduga.

FOTO: U. KARRIK

Ettelugemispäev Sõmerul

Ettelugemispäev Mömmikute rühmas.

FOTO: SIIRI SAARMETS

Ettelugemispäeva, mis ametlikult oli küll 20. oktoobril, tähistasime lasteaias väikese hilinemisega. Paljudes rühmades käisid sellel päeval külalised lastele ette lugemas erinevaid muinasjutte: Midli-Madli rühmas luges muinasjutte Ene Tamm, Krattidele õppealajuhataja. Mömmikute rühmas tähistati seda päeva Rakvere valla päevakeskuse eakate ja erivajadustega inimestega. Hiljem joonistati üheskoos ka loetu kohta pilte, söödi õunapirukat ja joodi maitsvat teed.

Kadrilaat Näpi koolis

LIIS TOMASOV

Näpi kooli huvijuht

22. novembril toimus Näpil heategevuslik kadrilaat, kus õpilased said müüa enda valmistatud tooteid. Ettevalmistavalt viidi klassides läbi rahatarkuse tunde, milles õpilased said harjutada kauplemist ja raha kokku arvutamist. Samuti alustati varakult laada ettevalmistustega tööõpetuse majas, kus valmistati laadaks erinevaid tooteid. Müügi tulust annetasid õpilased poole kooli vaderiloomale – tüügasseale. Lisaks kauplemisele ja laadamelule külastasid laata

ka kadriema ja kadrilaps, kes tulid kooliperele õnne tooma. Koos lauldi laulu „Laske sisse kadrisandid“. Samuti said laadalisel teha natuke mõttetööd, lahendades mõistatusi ja muusika saatel ennast liigutada. Üritusel valiti välja kõige ilusama kostüümiga kadrisandid, kelleks osutasid üheksanda klassi õpilased Kadri ja Rebeka. Täname kõiki osalejaid, ostjaid ja oleme väga rõõmsad koosveedetud päeva eest.

Kohtume taas kord Vaala keskuse suurel 7. detsembri jõululaadal.

Kadrilaat Näpil.

FOTOD: MARTIN PIIR

Omaparvelinnud lennul

Vahva seltskond, kes on koondunud nimetaja Omaparvelinnud alla, osalesid 17. novembril Tamsalus maakonna eakate päeval.

Pakutav kultuuriprogramm oli huvitav. Meile esinesid Tamsalu klubi erinevad tantsutrupid ja Pajusti klubi estraditruup. Jalga sai keerutada Pisikeste Pillide Pundi saatel. Kellel soov, sai osta erinevaid tervise- ja kosmeetikatooteid, näha käsitöö-keraamika näitust ning osaleda õnneloois.

Oli igati meeldejään päev. Aitäh peo korraldajatele.

Omaparvelinnude nimel
MILVI ja RENNA

FOTO: KAJA ALTERMANN

Mittetulundusühing Vahva Vaeküla tegemised sellel aastal

MOONIKA MÄND
MTÜ Vahva Vaeküla liige

Jällegi on üks tegus aasta lõppemas ning tore on vaadata tagasi meie tegemistele ja sündmustele.

MTÜ Vahva Vaeküla ülesandeks on kogukonnale vaba aja veetmise, huviringide töö ja kultuuriürituste korraldamine, kohaliku sotsiaalse elu edendamine ning noorsootöö koordineerimine ja korraldamine.

Igal aastal kirjutame erinevatele rahastajatele projekte, mille eesmärk on läbi ühistegevuse ja kooskõimise tugevdada kogukonna identiteeti ja koostöö teket ning suurendada kogukonnaliikmete teadmisi ja oskusi.

2023. aasta sügisel kirjutasime kaks projekti Kohaliku omaalgatuse programmi (KOP) vooru, mis said ka rahastuse. Kuigi projektid kirjutati 2023. aastal, siis ellu viidi need alles 2024. aastal.

Üheks projektiks oli „Vaeküla kogukond läbi seikluse õppima“, mille kogumaksumus oli 2770 eurot. Koolituse käigus läbisime erinevaid teemasid nagu näiteks: valmistumine kriisiks hoonestatud keskkonnas ja õppematkad looduses. Eesmärgiks oli tõsta kogukonna liikmete teadlikkust. Lisaks toimusid veeohutus-koolitused, mille eesmärk oli tõsta kogukonna liikmete teadlikkust veeohutusest. Toimus ka kolm õppereisi, kus külastasime militaarhooneid ja raba. Tutvusime erinevate militaarhoonetega, vaatlesime ja pildistasime loodust ning praktiseerime õpitut teooriat. Projektist sai

Õppematkal looduses.

osa ligikaudu kuuskümmend kogukonna liiget.

Teiseks KOP projektiks oli „Vaeküla külakeskuse turvaliseks kasutamiseks evakuaatsioonitrepit paigaldamine“, mille kogumaksumus oli 4686,93 eurot. Projekti eesmärk on läbi evakuaatsioonitrepit paigaldamise täita ohutusnõuded ja muuta külakeskus kogukonna liikmetele turvalisemaks ning seeläbi suurendada külakeskuse kasutajate arvu. Antud projektiga paigaldasime külakeskusele väga vajaliku evakuaatsioonitrepit, tänu millele saame kogukonna liikmetele korraldada teisel korrusel rohkem kui kümnele inimesele erinevaid tegevusi, koolitusi ja ühisüritusi.

2024. aastal kirjutasid Vaeküla noortekeskuse noored projekti MTÜ Partnerite Vihmavarjuprojekti SÄRTSU JUURDE vol 1!, mille rahastajaks on Leader programm. Projekti kogumaksumus on 1480 eurot ja nimeks „Looduse ilud ja võlud läbi seikluste ning tegevuste“

ning see on suunatud terviseedendusele, sotsiaalsele kaasatusele ja turvalisuse tõstmisele kaasatavatele tegevustele. Projekti idee on tulnud kogukonna noortelt. Noorte mentoriks ja juhendajaks on Vaeküla noortekeskuse noorsootöötaja Moonika Mänd. Projekt pole veel kogumahus ellu viidud, kuid päris palju tegevusi on juba tehtud ning lõpp koos aruandega on lähenemas. Kõige põnevam selle projekti juures oli õppereis paadiga Vaindloo ja Uhtju saartele.

Lisaks projektide kirjutamisele, koolitustele ja õppereisidele toimub meil Vaekülas veel palju põnevat. Koostöös Uhtna noortekeskusega käisime noortega jaanuaris väljasõidul Tallinnas. Külastasime Super Skypark batuudi- ja mängukeskust ning PROTO avastustehast. Mais toimusid mänguväljaku koristamise talgud ja osalesime Maaelufestivalil. Juunis toimus Vaekülas jaanipäeva pidu, kus osales üle 150 inimese. Juuli lõpus oli Vaekülas Rakvere valla noorte malev,

FOTOD: MONIKA MÄND

kus noored said teha töid rohimisest kuni paekivist seinte renoveerimiseni. Augustis osalesime Rannapungerja noortelaagris ja külastasime meie naaberriiki Soomet. Koostöös MTÜ Maidla noortekeskusega käisime Linnanmäki lõbustuspargis. Kuna reis oli üpris kulukas, siis meisterdati noorsootöötaja Moonika juhendamisel noortega kaarte ning müüdi neid laatadel, koolis, kogukonna ühisüritustel ja sündmustel. Kogu selle tegevusega toetasime noorte omaalgatust ja ettevõtlikust.

Alates 2024. septembrist toimuvad noortekeskuses iganädalaselt huviringid: kokandus, suhtlus ja tehnoloogia.

Kõiki meie tegevusi ja toimetusi on võimalik jälgida Facebookis lehel „MTÜ Vahva Vaeküla“ ja „Vaeküla noortekeskus“ lehtedel. Ootame osalema küla- ja noortekeskuse tegevustes kõiki meie piirkonna ja kogukonna liikmeid, nii noori kui täiskasvanuid.

RAAMATU-UUDISED

Jaana Ant Lepna raamatukogust soovitab Martin Widmark „JÕULUD VALLEBYS: KANDILISED PAKID“

Sari: LasseMaia detektiivbüroo (Rootsi lasteraamatuseari)

Loe ja lahenda jõulude suurim saladus!

Raamatu tegevus toimub ühes Rootsi linnakeses. Kaks koolilast, Lasse ja Maia, kellele meeldivad saladused, on asutanud detektiivbüroo ja aitavad Valleby politseimeistrit.

Koos lahendatakse mõnusalt pööraseid juhtumeid.

Varsti on jõulud ja Valleby õdus raamatupood on signat-saginat täis. Ent keset jõulukinkide ostmist hakkab levima imelik lõhn ... Paistab, et keegi tahab raamatupoe elu kibedaks teha. Lasse ja Maia peavad välja uurima, kes see nurjatu on. Ja neil on selleks sinu abi vaja!

Murra koodid lahti, järgi juhtlõngu ja paljasta paha-tegija. Vahva jõululugu, kust leiab hulganisti tegevust. Tegemist on raamatuga kus saad juttu lugedes ka kohe mõistatusi lahendada. Pane ennast proovile.

Siiri Julge „SAATUSE MÄNG“

Hiiumaa sõpruskonda tabab valus kaotus, kui tules hukuvad neist ühe vanemad. Põleng kuulutatakse õnnetusjuhtumiks, kuid politseiuurija Josefiin on veendunud, et tegemist oli süügamisega. Ülemuse tahet trotsides hakkab ta asjaolusid välja selgitama omal käel, pannes sellega ohtu oma töökoha. Mõne aja pärast lõõmab saarel uus tulekahju. Sedapuhku ei ole tuli nii helde jälgi peitma ja politseinik tuleb lahendada kaks mõrvajuhtumit. Miks kaotasid elu just need inimesed ja kes oli see salapärase külaline, kes neid viimati elusana nägi? Menetlus viib uurijad äriskeemide maailma, kus särav pealispind peidab hämaraid saladusi ja sunnib igaüht endalt küsima, kui hästi ta õigupoolest kedagi tunneb.

„Saatuse mäng“ on Hiiumaa mõrvalugude sarja 4. raamat. Varem on ilmunud „Igatsus“, „Mineviku varjud“ ja „Jumalik arm“.

Siiri Julge Alvermyr (1973) on sündinud ja kasvanud Hiiumaal Kärddlas, praegu elab ja töötab ta Rootsis, Jönköpingis.

DETSEMBRI KULTUURIKALENDER

Pühapäeval, 1. detsembril kell 16 Sõmeru keskusehoones **I ADVENDI KONTSERT**. Kaasa teevad meie koolide lapsed, küünlia süütab vallavanem Maido Nõlvak.

Esmaspäevast reedeni, 2.-6. detsembrini Lepna raamatukogus **KÄSITÖÖ NÄITUSMÜÜK**.

Teisipäeval, 3. detsembril kell 14-16 Sõmeru keskusehoones **RAHVUSVAHELINE PUUETEGA INIMESTE PÄEV**. Osalemisest soovist anda teada Helle Pajula 5647 0493.

Laupäeval ja pühapäeval, 7. ja 8. detsembril kell 10-18 Sõmeru noorte loodus- ja tehnikamajas **JÕULUVANA TÖÖKODA**.

Reedel, 6. detsembril kell 19 Uhtna koolimaja saalis **UHTNA OMA PIDU**. Esinevad Uhtna naiskoor, Mandoliiniorkester, Tantsumaia ja tantsuks ansambel UNTSAKAD.

Teisipäeval, 10. detsembril kell 10 Lasila lasteaia saalis **KODUSTE LASTE JÕULUHOMMIK**. Oma osalemisest palume teada anda siiri.saarmets@rakverevald.ee

Laupäeval, 14. detsembril kell 19 AASTALÕPU TANTSUÕHTU.

Esmaspäeval, 16. detsembril kell 10.30 Sõmeru lasteaia saalis **KODUSTE LASTE JÕULUHOMMIK**. Oma osalemisest palume teada anda siiri.saarmets@rakverevald.ee

Teisipäeval, 17. detsembril kell 11 Uhtna raamatukogus **KODUSTE LASTE JÕULUHOMMIK**. Oma osalemisest palume teada anda siiri.saarmets@rakverevald.ee

Kolmapäeval, 18. detsembril kell 17 Veltsi lasteaia saalis **KODUSTE LASTE JÕULUPIDU**. Oma osalemisest palume teada anda siiri.saarmets@rakverevald.ee

Kolmapäeval, 18. detsembril kell 12 Sõmeru keskusehoones **EAKATE-JA ERIVAJADUSTEGAINIMESTE JÕULUETENDUS** „Ma hingan su armastust“.

MEIE ETTEVÕTTE LUGU

Seal, kus keevitavad robotid

SIRJE REBANE
kaaskirjutaja

„Päkapikud kõike tea-
vad, jaa-ja-jaa, kõike teavad,
meeles peavad, jaa-ja-jaa!
Täpselt igast aknast nad,
korraks sisse piiluvad ...“

Just sellise jõulueelse päkapikutunde lummu-
ses astusin novembrilõpu
lumehelveste tantsu saatel
üle mastaapse BMF õue ning
sisenesin ettevõtte admi-
nistratiivhoonesse. Mind
tervitavad turundusspetsia-
list Hanna Mulla ja ekspor-
dijuht Margus Kerm, arvu-
tite taga toimetavad teised
ametihed. Olles siiralt
imestunud juba esmapilgul
nähtust, saan teada, et te-
gelikult oli just selles hoo-
nes, kus praegu kontoriruu-
mid asuvad katlamaja, kus
algusaastal käis ka metalli-
töö. Kõik muud hooned on
siia tootmise käigus kerki-
nud.

Kodulehe infost olen küll
teada saanud, et ettevõte on
spetsialiseerunud metsa-
treilerite ja -tõstukite valmis-
tamisele ja et masinate seast
leiab omale sobilikku nii hobi-
metsnik kui professionaalne
metsaettevõtja, aga teatavasti
on oma silm kuningas. Alus-
tame ringkäiku, mille jooksul
mu imestus aina suureneb
ning koos sellega ka tunne, et
olen sattunud tõelisse päka-
pikutöökohta, kus iga tööline
teab täpselt, mida ta teeb ja
teeb seda hästi.

Tõsiasi on aga see, et Äri-
päeva Lääne-Virumaa TOPi
võitis Aivo Saarele kuuluv
masinatööstus Lisako. Samuti
ka see, et kaugemad kohad,
kus nende tehnikat võib ko-
hata on Kanada ja Tahiti.

Ent naaseks nüüd emot-
sioonidest tagasi ettevõtte
radadele.

**Mida tähendab lühend
BMF?**

OÜ Lisako turustab oma
toodangut kaubamärgi BMF
all, mis on lühend inglise-
keelsetest sõnadest *Baltic
Machine Factory*. Algupärane
nimetus rõhutas meie toode-
te päritolu ja piirkondlikku
seotust, kuid tänaseks on
BMFi lühiversioon saanud
iseseisvaks üle Euroopa tun-
tud kaubamärgiks.

**Millega täpsemalt
Arknal tegeletakse?**

BMF masinate tootmine
toimub kahes Lääne-Viru-
maal asuvas tootmisüksus-
ses – üks paikneb Vinnis ja
teine Arknal. Kokku hõlmab
tootmispind ligikaudu 11
300 ruutmeetrit. Nii Arknal
kui Vinnis keskendutakse
metsaveohaagiste, kraanade
ja nende lisavarustuse pro-
jekteerimisele, arendamisele,
tootmisele ja turustamisele.
BMF tootevalik hõlmab
eelkõige ühe- ja kahetalali-

Tootmisüksus Arknal.

si haagiseid kandevõimega
5–18 tonni ning kraanasid
haardeulatusega 4–10 meet-
rit. Haagiseid on võimalik
kombineerida erinevate kraa-
namudelitega ning pakume
nii kraanade kui haagiste
jaoks laia valikut lisavarus-
tust, näiteks haaratsid, töö-
tuled, vintsid, tööriistakastid
ja nelikveo lahendused. Nii
saavad meie tooteid kasutada
nii väiketalunikud kui ka pro-
fessionaalsed metsatöötajad.
BMF masinate kasutamiseks
sobivad tavapärased põllu-
majandustraktorid.

Enamus masinate metall-
osad ja paljud komponendid
toodetakse kohapeal. Sisse
ostetakse jagajad, rummud ja
muud spetsiaalkomponendid
erinevatelt Euroopa kvaliteet-
brändidelt.

Oleme järjepidevalt
investeerinud ajakohastes-
se tootmistehnoloogiatesse
ja -masinatesse, et tagada
toodete kõrge kvaliteet ja
vastupidavus. Suurem osa
tootmisprotsessist toimub
CNC masinate ja keevitusro-
botite abil – üle 80% keevi-
tustest tehakse robotitega,
mis tagab laitmatu täpsuse
ning kvaliteedi. Teraskom-
ponentide valmistamiseks
kasutame kõrgekvaliteedilist
terast, mis pärineb Rootsist ja
vastab kõrgetele vastupida-
vusstandarditele.

**Kui kaua olete sellel alal
tegutsenud ja mis ajast
olete seotud Rakvere valla
ja Aknaga?**

Lisako OÜ alustas tegevust
2001. aastal, keskendudes
mitmesuguste metalltoode-
te valmistamisele. Mõned
aastad hiljem keskendusime
üksnes metsahaagiste ja
kraanade tootmisele.

2014. aastal registreerisime
kaubamärgi BMF ja suu-
nasime tootearenduse fooku-
se täielikult sellele brändile.
Oleme seotud Rakvere valla ja
Arknaga ettevõtte algusaas-
tatest peale, ehk siis juba üle
20 aasta. Hetkel töötab meie
tootmisüksustes ja kontoris
kokku ligikaudu 90 inimest.

**Kuidas äri läheb, ehk
siis mis on teie tegevuses
rõõmustavat või ka muret
tekitvat?**

Oleme väikese ja avatud
majandusega riigis suuresti
mõjutatud sihtturgude ma-
janduslikust seisust, samuti

toormehindadest, tööjõuku-
ludest ja energiahindadest.
Selliste riskide maandami-
seks oleme järjepidevalt in-
vesteerinud CNC masinates-
se ja ka näiteks päikesepa-
neelidesse, et suurendada
energiatõhusust. Sel aastal
laiendasime oma tootmis-
üksuste katusele paigutatud
päikeseparki, mis aitab toot-
miskulusid veelgi alandada
ning toetab jätkusuutlikku
tootmist.

Viimastel aastatel oleme
tootnud aastas keskmiselt
ligikaudu 1000 kraanat ja
1000 haagist, millest enamik
eksportitakse Euroopa riiki-
desse. Oleme uhked, et meie
tooteid hinnatakse kõrgelt
Kesk-Euroopa kvaliteedi-
teadlikel turgudel – seejuures
Saksamaal oleme oma too-
tesegmendis turuliidrid. See
on suurepärase meeskonna
pikaajalise ja pühendunud
töö tulemus.

**Missugused on suhted
Rakvere valla ja?**

Meie kogemused Rakve-
re valla on olnud ainult
positiivsed – koostöös on
meie küsimused alati konst-
ruktiivselt lahendatud. Ko-
haliku ettevõtte pakume
tööd paljudele valla elanikele,
sealhulgas Arknalt ja Vinnist
pärit inimestele, ning anname
oma panuse kohaliku infrast-
ruktuuri arengusse. Eelmisel
aastal oli meil au võrrelda
Arknal meie tootmisüksuses
kohalikke ettevõtjaid Rakvere

Haaratsid.

Võimas 18-tonnise kandevõimega metsaveohaagis BMF 18T1.

Rakvere vallavalitsuse ametnike kontaktid

Üldinfo tel 5300 7650

Vallavanem Maido Nõlvak

tel 527 5488, maido.nolvak@rakverevald.ee

• **Abivallavanem Siiri Kohver** (arengukava ja -strateegiate ning
arendusprojektide koostamise koordineerimine, koostöö
ettevõtjate ja kolmanda sektoriga)
tel 5301 9590, siiri.kohver@rakverevald.ee

• **Finantsnõunik Annely Elhi-Toming** (eelarve ja finantsplaneeri-
mine) tel 5485 0950, annely.elhi-toming@rakverevald.ee

• **Raamatupidamine Luule Alatsei, Krista Rõõm** (arvete tasumi-
ne, väljastamine, sularahaarveldused) tel 322 1888, tel 322 1550,
raamatupidamine@rakverevald.ee

• **Vallasekretär, andmekaitse spetsialist Katri Koitver** (juhhib val-
lakantslei tegevust, korraldab vallavalitsuse ja volikogu istungite
ettevalmistamist ning asutuse õiguslaste tegevust, esindab valda
kohtus. Teeb notariaaltoiminguid ja väärtetoimetuste kohtuvälis-
menetlust. Täidab andmekaitse spetsialisti ülesandeid)
tel 5307 7167, katri.koitver@rakverevald.ee

• **Jurist-hankespetsialist Ahti Randmere** (hangete läbiviimine,
lepingute sõlmimine, ametnike õiguslaste nõustamine, vallasekre-
tari asendamine) tel 5476 0506, ahti.randmere@rakverevald.ee

• **Kantseleispetsialist Tiia Jüriso** (personalitöö, töökeskkond,
avalduste vastuvõtt, elukoha registreerimine rahvastikuregis-
tris, elukohatõendite väljastamine)
tel 5460 0608, tiia.juriso@rakverevald.ee

• **Juhiabi Janne Lainjärv** (avalduste vastuvõtt, dokumendi- ja
teabehaldus, arhiiv, lapse sünni registreerimine, elukoha
registreerimisega seotud toimingud, elukohatõendite
väljastamine, teabe avaldamine valla veebilehel)
tel 5300 7650, janne.lainjarv@rakverevald.ee

• **Planeerimis- ja ehitusnõunik Madis Akel** (keskkonna-, heakor-
ra-, majandus-, maakorraldus-, planeerimis- ja ehituslaste tegevu-
se koordineerimine) tel 529 6193, madis.aker@rakverevald.ee

• **Maakorralduse spetsialist Jaan Kangur** (valla ruumilise pla-
neerimise korraldamine, üldplaneeringu ja detailplaneeringute
koostamisega seotud menetlused. Maakorralduslikud küsimused,
aadressandmed, kohanime määramine)
tel 5422 0032, jaan.kangur@rakverevald.ee

• **Heakorraldus spetsialist Minna Suurtamm** (haljasalade ja mängu-
väljakute heakord, raielood, bussipeatuste korrashoid, hulkuvad
loomad, Tõrma kalmistu haldamine, maamaksu andmete töötle-
mine) tel 5389 1930, minna.suurtamm@rakverevald.ee

• **Teedespetsialist Mati Siim** (teede ja tänavate korrashoid,
teederegister, välisvalgustuse hooldamine, lumetõrje)
tel 512 9231, mati.siim@rakverevald.ee

• **Haldusspetsialist Janek Seidelberg** (elamu- ja kommunaal-
majanduse küsimused, jooksvald haldus- ja majandusküsimused)
tel 529 0230, janek.seidelberg@rakverevald.ee

• **Keskkonnaspetsialist Sandra Schmidt** (loodushoid, keskkon-
nakaitse, jäätmed, maakorralduslikud küsimused; hajaasustuse
programmi koordineerimine)
tel 5193 1280, sandra.schmidt@rakverevald.ee

• **Ehitusjärelevalve spetsialist Inge Liivak** (ehitus- ja kasutus-
lood, kaevelood, projekteerimistingimused, ehitisregister, ehitus-
järelevalve, välireklaami paigaldus)
tel 5474 0715, inge.liivak@rakverevald.ee

• **Sotsiaalnõunik Anneli Saaber** (sotsiaaltoetused ja -teenused,
hooldekodusse paigutamine, eestkostete seadmine täisealisele
isikule) tel 528 3430, anneli.saaber@rakverevald.ee

• **Sotsiaaltööstus spetsialist Einike Einberg-Viirik** (sotsiaaltoetused,
nõustamine) tel 528 8686, einike.einberg-viirik@rakverevald.ee

• **Ennetustööstus spetsialist Eneli Baumann** (valdkondade ülene
ennetustöö, projektijuhtimine, nõustamine)
tel 5190 3010, eneli.baumann@rakverevald.ee

• **Lapse heaolu spetsialist Evelyn Kajala** (lastekaitsealased
küsimused, laste eestkostete, tugiteenused lastega peredele)
tel 520 7013, evely.kajala@rakverevald.ee

• **Lapse heaolu spetsialist Kristi Moor** (lastekaitsealased
küsimused, laste eestkostete, tugiteenused lastega peredele)
tel 5433 0046, kristi.moor@rakverevald.ee

• **Haridus- ja noorsootööstus Monica Jaanimets**
(valla hariduselu, huvihariduse- ja noorsootöö juhtimine ning
korraldamine, õpilasliinide korraldus)
tel 5866 4670, monica.jaanimets@rakverevald.ee

• **Kultuurinõunik Siiri Saarmets** (kultuuri- ja vaba aja tegevused,
üritused ja huviringid, MTÜde toetused, Sõmeru keskusehoone
ruumide rendileandmine, Sõmeru päevakeskuse tegevus)
tel 5336 4604, siiri.saarmets@rakverevald.ee

• **Noorsootööstus spetsialist Oxana Nikitina** (noorsootöö, noorte
huvitegevus, laagrid, ühisüritused, projektitöö, noortegarantii
tugisüsteemi juhtumikorraldaja)
tel 5301 5577, oxana.nikitina@rakverevald.ee

• **Kultuuritöötaja Reelika Kirsipuu** (Sõmeru päevakeskuse
tegevus, kultuuriürituste korraldamine, Sõmeru keskusehoone
ruumide rendile andmine)
tel 5330 0288, reelika.kirsipuu@rakverevald.ee

• **Sporditööstus spetsialist Marco Aitman** (spordi- ja liikumisüritus-
te korraldamine, koostöö klubide ja spordiühendustega, valla
spordi- ja liikumisvaldkonna arengu kavandamine) tel 514 7938,
sport@rakverevald.ee; marco.aitman@rakverevald.ee

• **IT-nõunik Mario Mikvere** (IKT rendamine),
tel 515 3752, mario.mikvere@rakverevald.ee

Vallavalitsuses otsustati

30. oktoobril

- Koormata sundvaldusega Andigo Eesti OÜ kasuks järgmised vallas asuvad eraomandis olevad kinnisasjad: Kariväraval Aare, Kasepuu, Kruusiaugu, Liivamäe, Sillaotsa, Ernamänniku tee; Kloodil Keskvälja, Jõe, Veelaiu; Veltsis Astra, Katla, Kivisilla, Moonaka, Nurme, Pinna, Suve, Suveääre, Sõstramäe, Tondi, Veltsi tee 6, Sallisaare tee, Veltsi tee 19, Veltsi tee 23, Arumetsa; Paatnal Kaldaaluse, Lepikujõe; Tõrremäel Unger, Paatna tee lõik 1, Paatna tee lõik 2.
- Koormata sundvaldusega Andigo Eesti OÜ kasuks järgmised vallas asuvad munitsipaalomandis olevad kinnisasjad: Kullaarus Kullaaru tee; Veltsis Veltsi tee T2, Puhasti tee, Hõbekuuse tee, Sallisaare tee, Poetaguse, Arumetsa tee, Paatna-Veltsi tee; Kloodil Paatna-Veltsi tee, Tõrremäe-Veltsi kergtee, Kloodi tee; Kariväraval Laanemõisa tee, Erna tee; Paatnal Paatna-Veltsi tee, Erna tee, Ernamänniku tee; Päides Tõrremäe-Veltsi kergtee; Tõrremäel 23 Rakvere-Haljala tee.
- Määrata valla esinduskollektiivideks 2024/2025. hooajal järgnevad kollektiivid: naisrahvatantsurühm Tantsumaias, naisrahvatantsurühm Sõmeru Sõsarad, Uhtna naiskoor, Uhtna mandoliiniorkester, Sõmeru näitetrupp, eakate lauluansambel Elurõõm, seniortantsurühm Kanarbiku Õied, Sõmeru põhikooli tüdrukute käsipallivõistkond, Sõmeru korvpallimeeskond, MTÜ Football Club Rakvere United.
- Eraldada toetust Mittetulundusühingutele Lääne-Virumaa Suurte Perede Ühendus projekti „Suvekool 2025“ läbiviimiseks summas 350 eurot ning Uus Uhtna projekti „Pärimusmuusika laulu- ja tantsuõpituba“ omafinantseeringu katmiseks summas 250 eurot.
- Algatada Sāmi külas Jõekalda kinnistu detailplaneeringu koostamine, kinnitada planeeringuala piir vastavalt skeemile. Planeeritava ala suurus on ligikaudu 2,0 ha.
- Võtta vastu Veltsi külas Lembitu kinnistu detailplaneering ning korraldada detailplaneeringu avalik väljapanek.
- Tunnistada vastavaks ja kvalifitseerida Tetaro Grupp OÜ pakkumus 95 eurot ning volitada vallavanemat sõlmima töövõtulepingud eelpoolnimetatud pakkujaga seoses valla teede lumetõrjega.
- Anda kasutusluba üksikelamule Koeravere tee 7 Tõrmas.
- Nõustuda Katku külas Kõrgepeenra ja Läätsse piiride muutmisega vastavalt maakorralduskavale ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Kõrgepeenra ja Läätssepõllu katastriüksused sihtotstarbega maatulundusmaad; Läätsse katastriüksus sihtotstarbega elamumaa, Läätssemetša maatulundusmaa ja Viikoja elamumaa.
- Eraldada toetust Ubja Külaseltsile Linda projekti „Ubja kogukonnale generaatori soetamine kriisiks valmisoleku tõstmiseks“ omaosaluse katmiseks summas 2853 eurot.

6. novembril

- Anda ehitusload: üksikelamu laiendamiseks üle 33% selle esialgu kavandatud mahust Paeaugu kinnistul Rägaveres; autoremonditöökoja laiendamiseks üle 33% selle esialgu kavandatud mahust Laane kinnistul Tõrmas.
- Tunnistada edukaks KAH OÜ pakkumus osale 1 (Ussimäe küla) maksumuses 80 eurot ning Vilpo OÜ osale 2 (Sõmeru alevik) ja OÜ Rakvere Põllumajandustehnika osale 16 (Lasila küla) maksumuses 85 eurot ning volitada vallavanemat sõlmima töövõtulepingud nimetatud pakkujategas seoses valla teede lumetõrjega.
- Kustutada teeregistrist kohaliku teena Vana-Tõrma tee osaks olev lõik (1,213 km kuni 1,677 km), mis läbib Tõrma

- külas asuvat eraomandis olevat Saare kinnisasja. Koormata tasuta ja tähtjatu sundvaldusega Rakvere valla kasuks eraomandis olev Saare kinnisasi. Sundvalduse sisuks on kinnisasja läbiva eratee avalik kasutamine, remontimine ja teehooldus. Maakatastri sundvalduse ruumiandmete tunnus on 467112 ja kasutusõiguse pindala ca 946 m². Määrata nimetatud kinnisasju läbiv erateelõik avalikuks kasutamiseks ja määrata kohaliku teena Rakvere valla kohalike teede nimekirja ja teeregistrisse kantava teelõigu nimeks Kalda tee (tee nr 6621042).
- Lisada Metsaveeru tee (nr 6610005, tee pikkus 846 m) tervikteena Rakvere valla kohalike teede nimekirja ja edastada andmed teeregistrile.
- Nõustuda Päide külas Metsavahi katastriüksuse jagamise-ga vastavalt jagamise kavale ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Metsavahi katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja Käbi elamumaa.
- Eraldada reservfondist Uhtna põhikoolile Päästeameti poolt koostatud ettekirjutuse täitmiseks ventilatsioonisüsteemi torustike ning tuletõkkeklappide kontrolliks ja hoolduseks 5272.72 eurot.
- Määrata Rakvere vallas asuvatele katastriüksustele sihtotstarbed: Ubja külas Pae tee 12, 11a, Jaaniku tee 13a sihtotstarbega üldkasutatavad maad, Jaaniku tee 1 maatulundusmaa; Uhtna alevikus Silla tn 2a ja 6a sihtotstarbeks üldkasutatavad maad, Nooruse tn 9a maatulundusmaa.
- Anda kasutusluba üksikelamule Koeravere tee 7 Tõrmas.
- Nõustuda Rakvere vallas katastriüksuste riigi omandisse jätmisega ning määrata katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed: Näpil 17208 Näpi tee T2 sihtotstarbega transpordimaa, Ubjas Parmu sihtotstarbeta maa.
- Anda toetust Rakvere Valla Palliklubile projekti „Lääne-Virumaa Kossuliiga 2024/2025“ osavõtumaksu tasumiseks summas 700 eurot.

13. novembril

- Toetada Rakvere Vabakooli Seltsi Rakvere Waldorfkooli tegevuskulude katmisel proportsionaalselt kooli õpilaste arvule, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht on Rakvere vallas, 25 % ulatuses munitsipaalkoolide õppekoha tegevuskulude keskmisest maksumusest õpilase kohta, kuid mitte rohkem kui riiklikult kinnitatud õppekoha maksumus, so 25,50 eurot õpilase kohta. Vabariigi Valitsuse poolt 2025. aastaks uue piirmäära kehtestamisel rakendatakse uut piirmäära. Tegevuskulude katmine toimub Rakvere Vabakooli Seltsi poolt esitatava arve alusel eelmise kuu eest, näidates arvel eelneval kuu 10. kuupäeva seisuga õpilastearvu EHIS-es.
- Korraldada hange viie uue sõiduki kasutusrendile võtmiseks liisinguperioodiga 60 kuud. Määrata hankemenetluse eest vastutavaks isikuks jurist-hankespetsialist Ahti Randmere ning tulemused kinnitab vallavalitsus.
- Anda kasutusluba kuur-varjualusele Vaskussi tn 2 Ussimäel.

18. novembril

- Lisada Kriidisoo põik tänav tervikteena Rakvere valla kohalike teede nimekirja ja edastada andmed teeregistrile.
- Anda ehitusluba Veski tänava rajamiseks Aluveres külas Veski tn 1, 3, 5, 9, L1 ja Näpi alevikus 17208 Näpi tee, 17208 Näpi tee T2, 5 Pärnu-Rakvere-Sõmeru tee.

Vallavolikogus otsustati

30. oktoober 2024

- Võtta rahaline kohustus ja garanteerida Rakvere valla omaosalus „Koduhooldusteenuses vabatahtliku tegevuse ennetusmudeli lisakomponendi väljatöötamine ja testimine“ meetmest rahalise toetuse taotlemisel summas kuni 22 000 eurot. Kulude tegemise eeldatavaks perioodiks on aastad 2025–2026. Volitada nimetatud projektiga seotud lepinguid sõlmima abivallavanem Siiri Kohver.
- Kehtestada vallavalitsuse teenistuskohdade koosseis ja vallavalitsuse struktuur alates 1.12.2024 ning tunnistada siis kehtetuks vallavolikogu 24.01.2024 otsus nr 127 „Rakvere vallavalitsuse (ametiasutusena) teenistuskohdade koosseis ja struktuur alates 1.02.2024“.
- Kasutada sõiduauto reg nr 187BVR kasutusrendi lepingu lõppemisel väljaostuõigust ning omandada nimetatud sõiduk valla omandisse ametisõitude tegemiseks. Mitte võõrandada sõiduautot reg nr 678BRH ning jätta see vallavalitsuse teenistujate ametisõitude tegemiseks. Võõrandada sõiduautod reg nr 598TKC, 126BKB, 569BMR, 434BSV ja 858BYN enampakkumise korras mitte alla keskmise turuhinna peale liisinglepingu(te) sõlmimist ning sõiduki(te) Rakvere vallale üle andmist. Lubada vallavalitsusel võtta rahaline kohustus ja korraldada riigihange 5 maantee-sõiduki kasutusrendile võtmiseks 5 aastaks.
- Muuta vallavalitsuse palgajuhendit.

Ametlikud teated

Vastavalt planeerimisseaduse § 91 lg 5 p 4 teatame, et Rakvere vallavalitsuse 23.10.2024 korraldusega nr 338 kehtestati Veltsi külas, Veltsi tee 9, Veltsi tee T1 ja Teeääre kinnistute detailplaneering.

Detailplaneeringu koostamise peamine eesmärk on määrata ehitusõigus laiendatavale Veltsi lasteaed-alkkoolile ning planeerida multifunktsionaalselt kasutatavad ruumid koos seda teenindava taristuga. Detailplaneeringuga käsitletava maa-ala kohta kehtib Rakvere valla üldplaneering. Rakvere valla üldplaneering kehtestati 21. aprillil 2010. a Rakvere vallavolikogu määrusega nr 4. Üldplaneeringu kohaselt on planeeringuala juhtfunktsioon ühiskondlike hoonete maa ning puhke- ja virgestusmaa. Koostatava detailplaneeringu projektlahendus vastab kehtivale Rakvere valla üldplaneeringule.

Detailplaneering võeti vastu Rakvere vallavalitsuse 13.12.2023 korraldusega nr 2132. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimus perioodil 21.09–05.10.2024. Avaliku väljapaneku perioodi jooksul ühtegi ettepanekut ega vastuväidet ei laekunud, mistõttu avalikku arutelu ei korraldatud.

Vastavalt planeerimisseaduse § 91 lg 5 p 4 teatame, et Rakvere vallavalitsuse 23.10.2024 korraldusega nr 337 kehtestati Arkna küla, Rehe tee 6 kinnistu detailplaneering. Kehtiva Rakvere valla üldplaneeringuga ei ole planeeritavale alale määratud tootmismaa maakasutuse juhtotsarvet, kuid see piirneb suure tootmismaa juhtotstarbega maa-alaga (ligikaudu 11,6 ha). Planeeringuga kavandatava tootmismaa sihtotstarbega krundi suurus on 1,8 ha, seega antud juhul ei ole tegemist planeerimisseaduse § 142 lõike 1 punktis 1 mõistes ulatusliku üldplaneeringuga määratud maakasutuse juhtotstarbe muutmisega.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on planeeritavale krundile ehitusõiguse ja arhitektuursete ning ehituslike tingimuste määramine tootmishoonete rajamiseks. Detailplaneeringuga lahendatakse muuhulgas juurdepääs planeeritavale krundile, liikluskorralduse põhimõtted, krundi tehnovõrkudega varustamise ja haljastuse ja heakorrastatuse põhimõtted, müra leevendavad meetmed, keskkonkakaitse abinõud jm detailplaneeringu elluviimiseks vajalik.

Detailplaneering võeti vastu Rakvere vallavalitsuse 20.03.2024 korraldusega nr 89. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimus perioodil 21.09–05.10.2024. Avaliku väljapaneku perioodi jooksul ühtegi ettepanekut ega vastuväidet ei laekunud, mistõttu avalikku arutelu ei korraldatud. Kehtestatud detailplaneeringutega on võimalik tutvuda tööpäevadel Rakvere vallavalitsuses või valla veebilehel: <https://www.rakverevald.ee/kehtestatud-planeeringud>

Rakvere vallavalitsus võtab tööle reisisaatja, perioodiks 2. jaanuar kuni 14. juuni 2025, Rakvere valla lasteaia Pääsusilm Lasila õppekoha lastele hommikusel bussiringil, marsruudil Rakvere-Lasila.

Täpsem info tel 5866 4670 Monica Jaanimets, vallavalitsuse haridus- ja noorsootöönõunik.

IN MEMORIAM

Kõikjal jälgi su töödest ja tegudest,
mida loonud sa aastate reas.
Elad edasi meeltes ja mõtetes,
oled alati meie seas.

LEELO VESKI (ANDRA)
17.07.1954–08.11.2024

Alles oli Leelo meie seas, veel oktoobri algulgi. Vestluse teemadeks ikka õpetamine, tähelepanekud ja mõtted, mis suunatud tulevikku. Ja ta ei jätnud ka mainimata, kui tore on siia tulla ja siin olla – see oligi meie Leelo, kes hindas kõrgelt töökaaslast, kohtles nõudlikult ja väärikalt õpilasi ning armastas oma tööd, mida tehes nägi võimalust maailma paremaks muuta.

Leelo Veski kutsumuseks oli olla eripedagoog. Seda tööd tegi ta järjepanu 47 aastat, alustades pärast ülikooliõpinguid Vaeküla eriiinternaatkoolis. Hiljem jätkas tööd õpetajana Aluvere põhikoolis ning aastast 2005 taas Vaeküla koolis, hilisemas Näpi koolis. Lisaks on Leelo töötanud lasteaias Pääsusilm logopeedina, olnud aastaid Lääne-Viru maakonna erivajadustega õpilaste nõustamiskomisjoni liige, juhtinud 10 aastat maakonna logopeedide ainesektsooni.

Leelo oli särav ja nõudlik õpetaja, kelle energia ja pealehakkamine jõudis kõigini, kellega tal elus kokkupuudet oli – õpilastni, kolleegideni, lastevanemateni, aga ka üliõpilasteni, keda ta praktikate raames juhendas. Ikka leidlik, rõõmsameelne, uusi ja paremaid võimalusi otsiv. Veendunud, et oma tegemiste ja toimetamistega aitab ta kaasa laste paremale toimetulekule elus. Seetõttu kutsus ta ellu maakondliku erivajadustega õpilaste idamaade kalendri algust tähistava joonistusvõistluse, mida aastaid ise vedas. Tema eestvedamisel hakkasid kooli õpilased osalema vabariiklikul näidendivõistlusel Savilind. Kodukooli tõi ta põhjamaades tähistatava Püha Lucia päeva tähistamise traditsiooni. Need on vaid üksikud näited.

Leelo Veski on olnud teejuht ja väärikas eeskuju paljudele kolleegidele nii oma koolis kui ka maakonnas, eripedagoogika praktikantidele. Elukogemuse ja õpetamise kogemuse edasiandmiseks polnud kunagi vale aeg – Leelo leidis alati võimaluse, kohendades enda plaane ja tegemisi. Tema põhjalikkus, täpsus, tohutu empaatiavõime ja julgustamine toetasid kõiki õpetajaks õppijaid ja kolleege. Mentor oli ta pea kõigile meie koolis alustavatele õpetajatele.

Suure südamega inimesena hoolis ta ka oma kodukoha käekäigust. Kolmes koosseisus oli Leelo valla volikogu liige, kuulus sotsiaalkomisjoni. Tema tööd tunnustati 2023. aastal Rakvere valla aumärgiga kauaaegse ja suure pühendumusega tehtud töö eest Rakvere valla hariduselu edendamisel ning erivajaduse laste toetamisel ja õpetamisel. Koolis esindas ta kolleege hoolekogus.

Kõige olulisemad olid Leelole ümbritsevad inimesed. Eelkõige tema ühtehoidev pere ja sõbrad. Lastest ja lapselastest hoolis Leelo väga. Nende kasvamise toetamisele pühendas ta palju aega ja energiat. See täitis tema südant rõõmuga, mida lahkelt kolleegidega jagas. Vaimustuse ja ootusärevusega teatas ta sellest, et tütar asus eripedagoogiks õppima. Leelo ei jätnud midagi juhuse hooleks, ka enda töö jätkaja leidmise ülesannet ei jätnud ta teistele. Esimesed teadmised, oskused ja õpetussõnad jõudis ta tütrele ka edasi anda.

Leelo oleks jõudnud veel palju. Õpilastele elu ja teadmisi õpetada, perest rõõmu tunda, kolleege innustada ja toetada, Sõmeru suusaradadel kihutada, mööda ilma reisida, taimi paitada, sõpradega aega veeta, lapselapsi manitseda ..., kuid aeg peatus.

Jääme sügava tänutundega mäletama kallist, sooja, hea huumorimeelega inimeseks olemisele pühendunud kolleegi. Oled alati meie seas.

Näpi kooli pere

Said otsa helmed elukees,
vaid mälestustes elad veel.

Mälestame

DEESY KÄRNER	04.02.1927 – 22.10.2024 Ussimäe
EVI JÄRV	31.12.1938 – 28.10.2024 Kaarli
GENNADY VISHNENKO	19.03.1955 – 30.10.2024 Karitsa
EIGO KOKK	05.01.1963 – 04.11.2024 Sõmeru
HILJA HÄRM	03.03.1925 – 04.11.2024 Lasila
MARGUS KANEP	30.01.1964 – 07.11.2024 Vaeküla
LEELO VESKI	17.07.1954 – 08.11.2024 Sõmeru
IVO SUSI	06.04.1945 – 10.11.2024 Kullaaru
KRISTIINA KALINOVSKI	29.12.1979 – 12.11.2024 Ubja
VALENTINA SEMJONOVA	15.08.1929 – 18.11.2024 Ubja

14.detsember kell 19.00
Sõmeru keskusehoones

Aastalõpu Tantsuõhtu

Tantsuks Ansambel Ma&W

Fotoboks

Improteater

Showstep tantsutüdrukud

Üllatused

Pilet 20.-
Kohapeal 25.-

Kohtade broneerimiseks helista
tel. 53364604 Siiri või 53300288 Reelika
Piletid eelmüügis Sõmeru raamatukogus E - R 10.00 - 18.00

Eakate-ja
erivajadustega inimeste

JÕULUPIDU

18. detsembril kell 12 Sõmeru keskusehoones

Anne-Mai Tevahi luulekogust
inspireeritud luulelavastus

„Ma hingan su armastust“

Koos muusika ja luulega viiakse vaatajad rännakule läbi nelja aastaaja. See on teekond läbi elu, armastuse, igatsuse ja looduse, mille keskmeks on ja jääb alati inimene.

„See väike kasekoore naksatus, linnutiiva sähvatus loomas vaikusesse laineid, kolletunud lehe kukkumine sambla pehmele püüdmisele, esimese vihma lõhn. Sa oled tagasi. Seal, kuhu sa kuulud. Seal, kus algab armastus ja igatsus.“

Luuletused Anne-Mai Tevahi
Muusika (elektrioakustiline kitarr) – Lauri Rahusoo
Vahetektid – Janno Puusepp

Peole toob tasuta buss järgmistest bussipeatustes:
ROODEVÄLJA kell 10.40, NÄPI kell 10.55, UBJA kell 11.05,
MÄNNIKU kell 11.08, UHTNA kell 11.14,
RAHKLA kell 11.25.

Pärast pidu viib buss tagasi.

Kui buss sinu kodukandist ei liigu, siis anna oma osalemis soovist teada hiljemalt 9. detsembriks Reelikale 5330 0288, leiame lahenduse.

Sündmus on TASUTA

31. jaanuar algusega kell 19
Sõmeru keskusehoones
salongiohtu etendusega

“Kenneth ja Joe”

Pääse 10.-
Hind sisaldab kohvi/teed
Kohtade broneerimine telefonidel
5336 4604 või 5330 0288.

Krimilavastuse tutvustus:
Auhinnatud lavastus „Kenneth ja Jo“
Sündmuste ning keerdkäikude rohke
humoorikalt kriminaalne põnevik! Igavuse
käes kannatav abielupaar. Kaks ilusat
inimest, kes võrtsitavad oma üksluisseid
päevi põnevate mängudega.
Kes jääb peale? Kumb armastab rohkem?
Mängivad Anne-Mai Tevahi ja
Margus Mankin
Autor ja lavastaja Janno Puusepp

Stingele hürmaõilmetest hellust,
sünnisse suvißt päikest ja helmußt.
Kõike kaunist, mis armsaks teeb elu,
kurve ja sirgeid teid – neis peitubki itu.

Õnnitleme detsembrikuu
juubilar ja sünnipäevalisi

95. sünnipäeval
VILMA SEIDELBERG Sõmeru

93. sünnipäeval
PAUL TÖNNOV Ubja

91. sünnipäeval
ADELE ABEL Arkna

89. sünnipäeval
ANTS REMMELG Arkna

88. sünnipäeval
EVI RENSER Varudi-Vanaküla

87. sünnipäeval
ANTS PIHLAK Lepna
MAI SIIM Tõrremäe

86. sünnipäeval
LEIDA ELM Karunga
LUULE LEIPALU Veltsi

85. sünnipäeval
LUULE METSAR Ubja

84. sünnipäeval
JELENA ADLI Kohala
HELMİ SÖTŠOVA Vaeküla

83. sünnipäeval
EPP VÄLJA Sõmeru
LINDA LAURI Sõmeru
MARI TRUUPÖLD Tobia

82. sünnipäeval
TIIU PALUMÄE Mädaapea
VAIKE GURKINA Roodevälja

81. sünnipäeval
OLEV POHLAK Rägavere

80. sünnipäeval
AILI HUSSAR Sõmeru
EEVI KRAUS Uhtna alevik
ALEKSANDR KEMPI Sõmeru
VAIKE ROOST Ussimäe küla

75. sünnipäeval
AADI KAMPUS Kohala
MARGE KALMO Levala
RAUNO KALEVA LAVI Tõrma
TOOMAS PÄHKEL Papiaru
LUDMILLA VINOKUROVA Veltsi

70. sünnipäeval
JÜRI KOHK Vaeküla
LEMBIT SILLANDI Levala
VLADIMIR PÖDER Karitsa
ELLE KARRIK Lasila
URVE PILV Lepna

Kolmekuningapäeva
kuuskede põletamine

6. jaanuar kell 18 lõpetame
jõuluaaja suure kuuselõkkega.
Kohal on esinejad ja tegevused
lastele. Too ka sina oma
jõulupuu Sõmerule, Puiestee
tänavale äärsesse haljasalale.

Info tel 5336 4604 Siiri.

See maailm, mis elab sinus,
mis sinuga ähes loodi,
on sama vana kui sina
ja veidi su enda moodi.

Palju õnne uued vallakodanikud!

GRITHE LIISE Tobia
LIISBETH Karitsa
ARABELLA Tobia